

Společnost s ručením omezeným a obchodní podíl

Je-li nepřevoditelný podíl společníka postižen exekučním příkazem, jeho účast ve společnosti zaniká právní mocí tohoto exekučního příkazu po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě ke splnění vymáhané povinnosti podle jiného právního předpisu [§ 46 odst. 6 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)] a, byl-li v této lhůtě podán návrh na zastavení exekuce, právní mocí rozhodnutí o tomto návrhu (§ 55 exekučního řádu). Je-li exekučním příkazem postižen podíl převoditelný, byť jen omezeně, zaniká účast společníka ve společnosti s ručením omezeným udělením příklepu v dražbě nebo doručením vyrozumění o neúspěšné opakované dražbě společnosti s ručením omezeným (§ 320ab odst. 1, 5 a 8 o. s. ř. ve spojení s § 63 a § 65 exekučního řádu).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 5719/2016, ze dne 19.9.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelky Mgr. Ing. I.Ch., se sídlem v T., jako insolvenční správkyne dlužnice M. K., za účasti společnosti LB 2000, s. r. o., se sídlem v O., zastoupené Mgr. T.C., advokátem, se sídlem v O., o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, vedené u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci pod sp. zn. 23 Cm 396/2015, o dovolání společnosti proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. července 2016, č. j. 5 Cmo 163/2016-202, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 30. března 2016, č. j. 23 Cm 396/2015-162, vyslovil neplatnost všech usnesení valné hromady společnosti LB 2000, s. r. o., se sídlem v Olomouci, U Hřiště 810/8, PŠČ 779 00, identifikační číslo osoby 64618081 (dále jen „společnost“), konané dne 4. srpna 2015 (dále jen „valná hromada“) [výrok I.] a rozhodl o nákladech řízení (výrok II. a III.).

Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

- 1) M. K. (dále jen „dlužnice“) se v důsledku úmrtí P. K. (2. srpna 2010) stala společnicí společnosti, jejíž podíl na základním kapitálu činil 50 % (dále jen „podíl dlužnice“).
- 2) Druhým společníkem společnosti byl T. S. (dále jen „druhý společník“); také jeho podíl na základním kapitálu činil 50 %.
- 3) Článek III. bod 5 společenské smlouvy společnosti (ve znění z 3. června 2014) stanovil, že „společník může převést svůj podíl nebo jeho rozdělenou část na společníka nebo na třetí osobu jen se souhlasem valné hromady“, přičemž „společníci mají přednostní právo na převzetí podílu jiného společníka“.
- 4) Dne 16. srpna 2013 podala společnost ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci návrh na vyloučení dlužnice, která podle společnosti závažným způsobem porušovala své povinnosti; řízení bylo u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci vedeno pod sp. zn. 23 Cm 216/2013 (dále jen „řízení o vyloučení dlužnice“).
- 5) Dne 26. června 2014 vydal soudní exekutor Mgr. Svatopluk Šústek exekuční příkaz č. j. 185 EX 75/14-15, jímž byl postižen podíl dlužnice (dále jen „první exekuční příkaz“).

- 6) První exekuční příkaz nabyl právní moci 14. srpna 2014.
- 7) Dne 29. října 2014 vydal soudní exekutor Mgr. Petr Jaroš exekuční příkaz č. j. 129 EX 2166/14-24, jímž byl opětovně postižen podíl dlužnice (dále jen „druhý exekuční příkaz“).
- 8) Před zahájením prvního jednání vzala společnost návrh na vyloučení dlužnice zpět s tím, že „její žalobní návrh již nelze dále projednávat, neboť účast M. K. ve společnosti v mezidobí zanikla“.
- 9) Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 20. listopadu 2014, č. j. 23 Cm 216/2013-150 (ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. února 2015, č. j. 5 Cmo 3/2015-170), zastavil řízení o vyloučení dlužnice, zavázal dlužnici k náhradě nákladů řízení a vrátil společnosti část zaplaceného soudního poplatku.
- 10) Na valnou hromadu nebyla dlužnice pozvána (ani o ní nebyla jinak informována), a proto se jí zúčastnil pouze druhý společník.
- 11) Druhý společník se na valné hromadě prezentoval jako jediný společník společnosti, který „je oprávněn vykonávat práva společníka“, s tím, že účast dlužnice ve společnosti zanikla v důsledku vydání prvního, resp. druhého exekučního příkazu k postižení podílu dlužnice.
- 12) Valná hromada přijala usnesení o zvýšení základního kapitálu společnosti, usnesení o vyslovení souhlasu s převzetím závazku ke zvýšení dosavadního vkladu společníka, jakož i usnesení o změně společenské smlouvy, resp. o tom, že se společnost podřizuje zákonu č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) [dále též jen „z. o. k.“], jako celku.
- 13) Dlužnice podala 11. prosince 2015 návrh na vyslovení neplatnosti všech usnesení přijatých valnou hromadou, majíc za to, že její účast ve společnosti nezanikla.
- 14) Usnesením ze dne 22. září 2015, č. j. KSBR 38 INS 26213/2014-A-21, Krajský soud v Brně (dále jen „insolvenční soud“) - mimo jiné - zjistil úpadek dlužnice (výrok I.) a ustanovil insolvenční správkyňu Mgr. Ing. Ilonu Chládkovou (výrok II.).
- 15) Usnesením ze dne 10. prosince 2015, č. j. KSBR 38 INS 26213/2014-B-7, insolvenční soud - mimo jiné - vzal na vědomí, že schůze věřitelů téhož dne (10. prosince 2015) odvolala z funkce insolvenční správkyňu Mgr. Ing. I.Ch., a potvrdil ustanovení nového insolvenčního správce Ing. J.K. (výrok I.).
- 16) Usnesením ze dne 28. prosince 2015, č. j. KSBR 38 INS 26213/2014-B-8, insolvenční soud prohlásil na majetek dlužnice konkurs (výrok I.) a rozhodl, že konkurs bude veden jako nepatrný (výrok II.).
- 17) Ing. J.K. navrhl (podáním z 23. února 2016, které bylo soudu prvního stupně doručeno 25. února 2016), aby soud pokračoval v řízení vedeném v projednávané věci (čímž se stal účastníkem řízení místo dlužnice).

Soud prvního stupně nejprve dovodil, že návrh na zahájení řízení o vyslovení neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou byl podán před uplynutím prekluzivních lhůt stanovených pro jeho uplatnění (k tomu odkázal na § 259 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku - dále též jen „o. z.“ - ve spojení s § 191 odst. 1 z. o. k.).

Dále konstatoval, že dlužnici svědčí aktivní věcná legitimace, neboť je stále společnicí společnosti. Její účast nemohla zaniknout právní mocí prvního či druhého exekučního příkazu po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě ke splnění vymáhané povinnosti, protože podíl dlužnice je (byť omezeně) převoditelný. K zániku účasti dlužnice ve společnosti by tedy v souvislosti s prvním či druhým exekučním příkazem mohlo dojít teprve udělením příklepu v dražbě postihnutého podílu, resp. doručením vyrozumění o neúspěšné opakované dražbě společnosti (k čemuž soud prvního stupně odkázal na § 320ab odst. 1, 5 a 8 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu) [dále též jen „o. s. ř.“]. K exekuční dražbě postiženého podílu dlužnice však nedošlo, a účast dlužnice ve společnosti proto nadále trvá.

Proto, nebyla-li dlužnice na valnou hromadu řádně pozvána, bylo jí znemožněno se valné hromady účastnit a vykonávat zde svá společnická práva, což odůvodňuje vyslovení neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou. K tomu doplnil, že jsou dány i další důvody pro vyslovení neplatnosti,

neboť valná hromada nebyla usnášeníschopná, nehledě na požadavek dvoutřetinové většiny hlasů, které je zapotřebí pro změnu společenské smlouvy.

Jako nedůvodnou odmítl soud prvního stupně námitku společnosti, podle níž projednání věci brání překážka věci pravomocně rozhodnuté (s odkazem na řízení vedené pod sp. zn. 23 Cm 216/2013). Řízení o vyloučení dlužnice bylo skončeno bez meritorního rozhodnutí (usnesením o zastavení řízení), a proto nemůže být překážka rei iudicatae v poměrech projednávané věci dána.

A konečně uvádí-li společnost (s odkazem na § 207 z. o. k.), že v poměrech zákona o obchodních korporacích je podíl společníka vždy převoditelný, přehlíží, že převod podílu na osoby odlišné od společníků společenskou smlouvou vyloučit lze.

V záhlaví označeným usnesením Vrchní soud v Olomouci k odvolání společnosti potvrdil usnesení soudu prvního stupně (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

Odvolací soud se ztotožnil s výkladem, který podal soud prvního stupně, souhlasil s tím, že účast dlužnice nezanikla, jakož i s tím, že valná hromada nebyla svolána v souladu se zákonem a společenskou smlouvou, čímž došlo k vážnému zásahu do práv dlužnice. Stran § 207 z. o. k. odvolací soud toliko poznamenal, že „zákonná úprava převodu podílu ... není s těmito závěry v přímém rozporu“.

Ke společnostem namítané překážce věci pravomocně rozhodnuté odvolací soud uvedl, že řízení o vyloučení dlužnice má ve vztahu k řízení vedenému v projednávané věci odlišný předmět řízení; již proto nemůže být překážka věci rozsouzené účinně namítána. Nadto, řízení o vyloučení dlužnice nebylo skončeno meritorním rozhodnutím, a také proto nejsou soudy vázány tvrzením společnosti o zániku účasti dlužnice v ní.

Proti usnesení odvolacího soudu podala společnost dovolání, opírajíc jeho přípustnost o § 237 o. s. ř., uplatňujíc dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. a navrhuje, aby bylo usnesení odvolacího soudu zrušeno a věc byla odvolacímu soudu vrácena k dalšímu řízení.

Dovolatelka, odkazujíc na § 13 o. z., brojí proti závěru odvolacího soudu, podle něhož není námitka překážky věci pravomocně rozhodnuté důvodná. Již v řízení o vyloučení dlužnice soud pravomocně rozhodl, že důvodem, pro který bylo řízení zastaveno, je zánik účasti dlužnice ve společnosti. Proto uložil dlužnici povinnost k náhradě nákladů a tento výrok je pro soudy závazný. Uzavřel-li tedy odvolací soud, že samostatnému posouzení otázky trvání účasti dlužnice ve společnosti nebrání rozhodnutí vydané v řízení o vyloučení dlužnice, odchýlil se od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu (např. od usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. ledna 2012, sp. zn. 26 Cdo 3579/2011, které je veřejnosti dostupné - stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu vydaná po 1. lednu 2001 - na webových stránkách tohoto soudu; www.nsoud.cz).

Dovolatelka má dále za to, že napadené usnesení závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a sice otázky, zda při splnění podmínek uvedených v § 206 odst. 1 větě druhé z. o. k. zaniká účast společníka ve společnosti s ručením omezeným i v případech, kdy je jeho podíl ve společnosti omezeně převoditelný.

Uvádí, že v poměrech zákona o obchodních korporacích musí být každý podíl ve společnosti podle § 207 z. o. k. vždy převoditelný přinejmenším na jiného společníka společnosti. Nemá-li tedy být § 206 odst. 1 věta druhá z. o. k. obsoletní, musí být přijat výklad, podle něhož se právní norma obsažená v tomto ustanovení použije i v případech omezené převoditelnosti podílu.

Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že usnesením ze dne 21. prosince 2016, č. j. KSBR 38 INS 26213/2014-B-45, insolvenční soud – mimo jiné – odvolal z funkce insolvenčního správce dlužnice Ing. J.K. (výrok II.), novou insolvenční správkyní ustanovil Mgr. Ing. I.Ch. (výrok III.) a určil, že usnesení je vykonatelné dnem doručení nově ustavené insolvenční správkyni (výrok IV.). Nejvyšší soud proto pokračuje v řízení s Mgr. Ing. I.Ch.

Dovolání nesměřuje proti žádnému z usnesení vypočtených v § 238a o. s. ř., a proto může být přípustné pouze podle § 237 o. s. ř., tedy jen tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

První z dovolatelkou předestřených otázek (zda v poměrech projednávané věci byly soudy vázány právním názorem soudu z jiného řízení, v němž soud pravomocně rozhodl o zastavení řízení a dlužnici zavázal k náhradě nákladů řízení) přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. nezakládá.

Z judikatury Nejvyššího soudu se podává, že překážku věci pravomocně rozhodnuté může založit pouze rozhodnutí soudu ve věci samé (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2013, sp. zn. 29 Cdo 1693/2012, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. září 2016, sp. zn. 28 Cdo 1214/2016). Rozhodnutí o zastavení řízení (včetně výroku o nákladech řízení) rozhodnutím ve věci samé není a (předběžnému) posouzení otázky zániku účasti dlužnice ve společnosti v projednávané věci nebrání (k tomu srov. například usnesení Ústavního soudu ze dne 31. ledna 2002, sp. zn. IV. ÚS 37/02, jímž byla odmítnuta ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. října 2001, sp. zn. 33 Odo 664/2001, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. září 2011, sp. zn. 21 Cdo 1166/2010).

Dovolání je však přesto přípustné pro řešení dovolatelkou otevřené (a v rozhodování Nejvyššího soudu dosud neřešené) otázky, zda při splnění podmínek uvedených v § 206 odst. 1 větě druhé z. o. k. zaniká účast společníka ve společnosti s ručením omezeným i v případech, kdy je jeho podíl ve společnosti omezeně převoditelný.

Dovolání však není důvodné.

Podle § 206 odst. 1 z. o. k. účast společníka ve společnosti zaniká zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek jeho majetku nebo zrušením konkursu proto, že je jeho majetek zcela nedostačující. Účast společníka ve společnosti zaniká také pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením obchodního podílu nebo právní mocí exekučního příkazu k postižení obchodního podílu po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě ke splnění vymáhané povinnosti podle jiného právního předpisu a, byl-li v této lhůtě podán návrh na zastavení exekuce, právní mocí rozhodnutí o tomto návrhu, není-li obchodní podíl převoditelný.

Podle § 207 z. o. k. může každý společník svůj podíl převést na jiného společníka (odstavec první). Podmíní-li společenská smlouva převod podílu podle odstavce 1 souhlasem některého z orgánů společnosti a není-li souhlas udělen do 6 měsíců ode dne uzavření smlouvy o převodu, nastávají tytéž účinky, jako při odstoupení od smlouvy, ledaže je ve smlouvě o převodu určeno jinak. Smlouva o převodu podílu nenabude účinnosti dříve, než bude souhlas udělen (odstavec druhý).

Podle § 208 odst. 1 z. o. k. neurčí-li společenská smlouva jinak, může společník převést podíl na osobu, která není společníkem, jen se souhlasem valné hromady. Smlouva o převodu podílu nenabude účinnosti dříve, než bude souhlas udělen.

Podle § 1 odst. 2 o. z. nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchýlně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti.

Z § 320ab o. s. ř. plyne, že je-li podíl neomezeně převoditelný, prodá se po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí v dražbě. Soud přitom postupuje přiměřeně podle § 322 odst. 5, § 328b až 330a. Je-li s družstevním podílem spojeno právo užívat byt, postupuje po právní moci usnesení podle § 320aa soud přiměřeně podle § 322 odst. 5, § 336 až 337h; dražební vyhlášku soud zašle i družstvu. Je-li s družstevním podílem spojeno právo užívat byt a k uzavření nájemní smlouvy s členem družstva je třeba právní jednání třetí osoby, považuje se tento podíl za nepřevoditelný (odstavec první). V dražbě lze prodat i podíl, který je omezeně převoditelný. V takovém případě může být příklep udělen jen tomu, kdo před dražbou prokáže, že splňuje požadavky stanovené zákonem, společenskou smlouvou nebo stanovami pro nabytí podílu (odstavec pátý). Nepodaří-li se prodat podíl ani v opakované dražbě nebo není-li podíl převoditelný, postihuje výkon rozhodnutí pohledávku z práva na vypořádání. Účast povinného ve společnosti s ručením omezeným a v družstvu a účast komanditisty v komanditní společnosti zaniká doručením vyrozumění o neúspěšné opakované dražbě společnosti s ručením omezeným, družstvu nebo komanditní společnosti. Na výkon rozhodnutí postihující pohledávku povinného z práva na vypořádání se použijí obdobně ustanovení § 312 odst. 3 a § 313 až 316 a § 317 odst. 3 (odstavec osmý).

Dovolatelka vychází z přesvědčení, že společníci se od pravidla vyjádřeného v ustanovení § 207 odst. 1 z. o. k. nemohou odchýlit tak, že by zcela vyloučili převoditelnost podílu na jiného společníka; proto dovozuje, že podíl ve společnosti s ručením omezeným musí být vždy alespoň omezeně převoditelný, a nemá-li být pravidlo vyjádřené v § 206 odst. 1 větě druhé obsoletním, je třeba je vyložit tak, že dopadá na podíly, jejichž převod je (zákonem či společenskou smlouvou) omezen.

Nejvyšší soud však toto přesvědčení dovolatelky nesdílí, neboť neshledává žádné důvody, pro které by se společníci nemohli od pravidla vyjádřeného v § 207 odst. 1 z. o. k. odchýlit i jinak než způsobem výslovně předvídaným v § 207 odst. 2 z. o. k., například i tak, že převod podílů (všech či jen některých) na jiného společníka zcela vyloučí [shodně srov. například Pokorná, J. in Lasák, J., Pokorná, J. Čáp, Z., Doležil, T. a kol. Zákon o obchodních korporacích: komentář. I. díl, (§ 1 až 343). 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 1066].

Obecně platí, že právní normy soukromého práva jsou zásadně dispozitivní. Jinak řečeno, strany se mohou při úpravě svých práv a povinností od právních norem soukromého práva odchýlit, jestliže to zákon nezakazuje [viz § 1 odst. 2 část věty před středníkem o. z., důvodová zpráva k návrhu občanského zákoníku (sněmovní tisk číslo 362, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 6. volební období 2010 – 2013; dále jen „důvodová zpráva“), s. 583, a v právní teorii např. Eliáš, K.: K pojetí dispozitivního práva v občanském zákoníku. In: Sborník mezinárodní konference XXIII. Karlovarské právnické dny. Praha. Leges, 2015, s. 60, nebo Melzer, F., Tégl, P. a kol., Občanský zákoník - velký komentář, Svazek I, § 1-117, Praha: Leges, 2013, s 51 a 52].

Ustanovení § 1 odst. 2 části věty před středníkem o. z. pak vychází z toho, že takový zákaz bude výslovný. Výslovný zákaz určitého ujednání stran může být přímý i nepřímý.

V případě přímého zákazu zákon výslovně určuje, že se určité jednání zakazuje. Příkladem přímých výslovných zákazů je právě ustanovení § 1 odst. 2 část věty za středníkem o. z., jež zakazuje ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob. Povaha právní normy, od níž se taková ujednání odchylují (tj. zda jde o právní normu absolutně či relativně kogentní anebo o právní normu dispozitivní), přitom není významná. Jinak řečeno, ani od dispozitivní právní normy se strany nemohou odchýlit způsobem popsáním v § 1 odst. 2 části věty za středníkem o. z. Je-

li však možno jakoukoliv odchylku od určité právní normy považovat (per se) za porušující dobré mravy, veřejný pořádek či právo upravující postavení osob, lze takovou právní normu kvalifikovat jako (absolutně) kogentní.

V případě nepřímého zákazu zákon odchýlné ujednání stran reprobuje tím, že je prohlašuje za neplatné, případně za zdánlivé, či určuje, že se k němu nepřihlíží. Příkladem nepřímého výslovného zákazu je ustanovení § 580 o. z., podle něhož je neplatné (mimo jiné) právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje (srov. důvodovou zprávu, s. 584, a v právní teorii např. Melzer, F., Tégl, P., op. cit. výše, s. 55). I v tomto případě platí, že zákon zakazuje každou odchylku od určité právní normy, která odporuje jejímu smyslu a účelu, byť by obecně nešlo o právní normu (absolutně) kogentní (tedy byť by jiné odchylky od právní normy byly možné). Brání-li však smysl a účel určité právní normy jakémukoliv odchýlnému ujednání, půjde o právní normu (absolutně) kogentní.

Podíl představuje účast společníka ve společnosti s ručením omezeným a práva a povinnosti z této účasti plynoucí (§ 31 z. o. k.). Jelikož slouží potřebě lidí a je rozdílný od osoby, je věcí v právním smyslu (§ 489 o. z.), a to věcí nehmotnou (§ 496 odst. 2 o. z.) a movitou (§ 498 o. z.).

Právní úprava převoditelnosti podílu ve společnosti s ručením omezeným není součástí práva upravujícího postavení osob ve smyslu § 1 odst. 2 o. z. a případné odchýlné ujednání ve společenské smlouvě, jímž bude převod podílu na jiného společníka omezen jinak než způsobem předvídaným v § 207 odst. 2 z. o. k. (jinak než souhlasem orgánu společnosti), popř. zcela vyloučen, nijak nenarušuje statusovou úpravu společnosti s ručením omezeným.

Nejvyšší soud pak neshledává žádné okolnosti, z nichž by bylo možné usuzovat, že dobré mravy, veřejný pořádek či smysl a účel právní normy vyjádřené v § 207 odst. 1 a 2 z. o. k. brání tomu, aby si společníci (zakladatelé) ve společenské smlouvě ujednali, že převod podílů (či některých z nich) na jiného společníka není možný.

Jinými slovy, sjednají-li si společníci společnosti s ručením omezeným, že podíly není možné převádět na jiného společníka, nijak tím (per se) nenaruší ani veřejný pořádek, ani dobré mravy. Ani ze smyslu a účelu právní úpravy společnosti s ručením omezeným pak nelze dovozovat, že by bránily takovému ujednání. Naopak, z textu § 207 a § 208 z. o. k. jasně vyplývá úmysl zákonodárce ponechat tuto otázku zcela na vůli společníků. Pouze pro případ, že si ji ve společenské smlouvě nijak neupraví, stanovil (dispozitivně) pravidla převoditelnosti tak, že podíl lze převést na jiného společníka bez dalšího a na třetí osobu se souhlasem valné hromady.

Nejvyšší soud proto uzavírá, že společníci se mohou ve společenské smlouvě odchýlit od pravidla vyjádřeného v § 207 odst. 1 z. o. k. i tak, že převod podílu na jiného společníka zcela vyloučí. Vyloučili-li současně i převod podílu na třetí osobu (§ 208 z. o. k.), bude podíl ve společnosti s ručením omezeným zcela nepřevoditelný.

Pouze tehdy, rozhodnou-li se společníci vtělit podíly do kmenových listů, brání ustanovení § 137 odst. 2 z. o. k. tomu, aby současně jakkoliv omezili či dokonce vyloučili převod podílu. Jestliže tedy společenská smlouva určí, že podíl společníka bude představován kmenovým listem (§ 137 odst. 1 z. o. k.), nejen že společníci nemohou současně omezit či dokonce vyloučit převod takového podílu na jiného společníka (§ 207 odst. 1 z. o. k.), ale současně se musí odchýlit od pravidla obsaženého v § 208 odst. 1 z. o. k. tak, že podíl lze převést i na třetí osobu bez omezení.

Z řečeného plyne, že právní úprava společnosti s ručením omezeným účinná od 1. ledna 2014 - oproti mínění dovolatelky - zná a rozlišuje podíl neomezeně převoditelný, omezeně převoditelný a

(zcela) nepřevoditelný.

Proto platí, že je-li nepřevoditelný podíl společníka postižen exekučním příkazem, jeho účast ve společnosti zaniká právní mocí tohoto exekučního příkazu po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě ke splnění vymáhané povinnosti podle jiného právního předpisu [§ 46 odst. 6 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)] a, byl-li v této lhůtě podán návrh na zastavení exekuce, právní mocí rozhodnutí o tomto návrhu (§ 55 exekučního řádu).

Je-li však exekučním příkazem postižen podíl převoditelný, byť jen omezeně, zaniká účast společníka ve společnosti s ručením omezeným udělením příklepu v dražbě nebo doručením vyrozumění o neúspěšné opakované dražbě společnosti s ručením omezeným (§ 320ab odst. 1, 5 a 8 o. s. ř. ve spojení s § 63 a § 65 exekučního řádu); srov. ostatně i důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. září 2015, sp. zn. 29 Cdo 5455/2014.

Závěr odvolacího soudu, podle něhož v poměrech projednávané věci účast dlužnice ve společnosti v době konání valné hromady nezanikla a jednáním společnosti v rozporu se zákonem, resp. společenskou smlouvou bylo vážně zasaženo do společnických práv dlužnice, je tudíž správný (k tomu obdobně srov. například důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2008, sp. zn. 29 Odo 1429/2006, uveřejněného pod číslem 22/2009 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. července 2009, sp. zn. 29 Cdo 590/2009).

Nejvyšší soud nepřehlédl ani skutečnost, že od prohlášení konkursu na majetek dlužnice uplynula (ještě před vydáním napadeného rozhodnutí) lhůta šesti měsíců, přičemž z obsahu spisu se nepodává, že by došlo ke zpeněžení podílu dlužnice. Otázku, zda navrhovatelka byla přesto ke dni přijetí napadeného rozhodnutí aktivně věcně legitimována (srov. § 206 odst. 4 z. o. k.), však dovolatelka v dovolání nepředestírá, a dovolacímu přezkumu ji tudíž neotevívá. Nejvyšší soud ji proto nemohl posuzovat (srov. např. důvody nálezu Ústavního soudu ze dne 11. listopadu 2009, sp. zn. IV. ÚS 560/08).

Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu a jeho obsahového vymezení správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo a jelikož Nejvyšší soud neshledal ani jiné vady řízení, k jejichž existenci u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), dovolání podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)